

Tospråklig opplæring

Utdanningsdirektoratet har svart på en henvendelse fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder (nå Fylkesmannen i Agder) med spørsmål om det kan gjøres avvik fra læreplanverket, herunder fag- og timefordelingen, for elever som får tospråklig opplæring, men ikke er i et innføringstilbud.

TOLKNINGSUTTALELSE | 22.06.2018

Gjelder

- Opplæringslova - § 2-8 Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar
- Forskrift til opplæringslova - § 1-1 Opplæringa i grunnskolen

Utdanningsdirektoratet viser til e-post datert 09.05.2018 fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Fylkesmannen skriver at de i tilsyn opplever at elever blir tatt ut av annen undervisning enn det den tospråklige undervisningen skal gi støtte i. Dette fører til at elevene går glipp av ordinær opplæring. De ønsker at vi skal ta stilling til om dette er lovlig når eleven ikke har et innføringstilbud. Spørsmålet er derfor om det kan gjøres avvik fra læreplanverket, herunder fag- og timefordelingen, for elever som får tospråklig opplæring, men ikke er i et innføringstilbud, jf. opplæringsloven (oppl.) § 2-8 første og femte ledd.

For grunnskoleelever som mottar ordinær tospråklig opplæring etter oppl. § 2-8, skal opplæringen være i samsvar med læreplanverket. Denne hovedregelen følger av forskrift til opplæringsloven (forskriften) § 1-1 første ledd. Her heter det at opplæringen i grunnskolen skal være i samsvar med Læreplanverket for Kunnskapsløftet (læreplanverket). Det er gjort unntak for elever som får særskilt norskopplæring etter oppl. § 2-8, jf. forskriften § 1-1 første ledd andre punktum bokstav e. Det er også åpnet for å gjøre avvik fra læreplanverket for elever i innføringstilbud. Dette følger eksplisitt av oppl. § 2-8 femte ledd femte

punktum.

For grunnskoleelever som har rett til tospråklig opplæring etter oppl. § 2-8 første ledd, og som ikke er i et innføringstilbud, gjelder hovedregelen i forskriften § 1-1 første ledd. Det er ikke åpnet for avvik fra læreplanverket for disse elevene i verken loven eller forskriften. Støtte for dette kan utledes av Prop. 84 L (2011-2012) pkt. 5.4.5 s. 37. Her heter det blant annet at «[d]et er berre i den perioden da eleven går i innføringstilbud det kan gjerast avvik frå læreplanverket på bakgrunn av §§ 2-8 nytt femte ledd og 3-12 nytt femte ledd.» Videre heter det at «[n]år ein elev blir overført til ordinær opplæring, må eventuelle avvik frå læreplanverket heimlast i vedtak etter kapittel 5 i lova.»

På bakgrunn av dette er det ikke adgang til å gjøre avvik fra læreplanverket for grunnskoleelever som mottar ordinær opplæring etter oppl. § 2-8.

Vår referanse: 2018/17726.